

François Mitterrand

Joan de Sagarra

El passat 8 de gener es van complir deu anys de la mort de François Mitterrand, el primer president socialista de la V República francesa, triat el 10 de maig del 1981. Deu anys, doncs, de la desaparició del president amb major talla i pes polític de França després del general De Gaulle. Un aniversari que els francesos es disposen a commemorar a so de bombo i platerets i, també, és clar, amb una certa nostàlgia. Nostàlgia comprensible, perquè l'any que ve se celebren eleccions presidencials al país veí i l'esquerra francesa es troba dividida i seriosament tocada després del vot negatiu al projecte per portar endavant la nova Constitució europea.

Tots els periòdics i revistes politicoculturals de França, siguin del color que siguin, desborden aquests dies de mitterrandisme, a favor o en contra. Tots els barons de la premsa francesa, començant per Jean Daniel, el director de *Le Nouvel Observateur* (encara que a Daniel això de baró li deu semblar ben poc; pel cap baix, príncep), ens expliquen el seu Mitterrand. N'hi ha que no li perdonen que silenciés la seva episòdica vinculació amb el Govern de Vichy —condecorat per Petain amb la *francisque*—, o que silenciés la seva malaltia —un càncer que finalment li va costar la vida— en presentar-se a les eleccions per a un segon mandat presidencial. N'hi ha fins i tot que no li perdonen que no reconegués la seva filla Mazarine (nascuda el 1974) fins al 1984, és a dir, tres anys després que fos elegit per a la presidència de la República. “Un candidat amb dues famílies probablement no hagués pogut guanyar les

eleccions”, afirmen els que així pensen. Hi ha qui li retreu els seus deliris de grandesa —començant per la monumental biblioteca que porta el seu nom—, la seva reialesa —oblidant, els qui així pensen, que la República francesa té tant o més de monarquia que la britànica, que en realitat és una república en molts aspectes i amb més solidesa que la francesa—.

N'hi ha que no li perdonen que incorporés els comunistes en el seu primer Govern, i també els qui l'acusen d'utilitzar i d'ajudar a pujar Le Pen per debilitar la dreta. L'acusen de tot, o de quasi tot. L'acusen, també, els qui van ser els seus fidels. L'acusen, per exemple, de mostrar simpaties cap al

col·laboracionista Bousquet, a qui sempre va considerar el seu amic, oblidant-se de la frase, tantes vegades repetida, pel mateix Mitterrand: “En l'amistat, res justifica la infidelitat”.

Però també el lloen. Se li lloa la tenacitat, la condició de líder, un líder que va saber agrupar l'esquerra i portar-la al poder. Es lloen les reformes socials que va impulsar, a pesar de la seva escassa cultura econòmica. Es lloa la seva voluntat europeïsta i, tractant-se d'un país tan literari com França, es lloa, com no podia ser de cap altra manera, la passió que sentia per la literatura, pels llibres. A la seva casa de Jarnac tenia tota la literatura francesa en edicions de butxaca. Sent president, se les feia regalar per les editorials (exercia, com a bon rei, un *droit de cuissage* sobre l'edició francesa). Però sobretot se li lloa per haver eradicat la pena de mort. Avui, el 78% dels francesos ho consideren com l'èxit més important de la seva presidència; una mesura, al

seu dia, molt valenta, perquè, quan es va prendre el 60% dels francesos, era encara partidari de la guillotina.

Curiós personatge, el president François Mitterrand. Quan Jack Lang, el seu ministre de Cultura, li va proposar erigir una estàtua de Dreyfus a l'entrada de l'Escola Militar, va respondre: “Als militars, cal donar-los un motiu d'exemple, no de remordiment.” Tal vegada, per aquesta mateixa raó, es manté al pati de l'Acadèmia Militar de Saragossa una estàtua equestre del general Franco.

“N'hi ha que no li perdonen que incorporés els comunistes en el seu primer Govern, i també els qui l'acusen d'utilitzar Le Pen per debilitar la dreta. L'acusen de tot, o de quasi tot”